

Indeks Percepcji Korupcji 2009
Przegląd najważniejszych wydarzeń w regionie

Indeks Percepcji Korupcji 2009
**Przegląd najważniejszych wydarzeń w regionie: Unia Europejska i Europa
Wschodnia**

Liczba objętych krajów/ terytoriów: 30

Do państw, które uzyskały najwyższy wynik Indeksu Percepcji Korupcji (IPK) 2009 należy kilku członków Unii Europejskiej i państwa Europy Wschodniej. Jednak uzyskane wyniki również świadczą o tym, że korupcja wciąż nie została wyeliminowana i że wiele osiągnięć jest niepewnych. Potrzebne są ciągłe działania antykorupcyjne, aby poprawić integralność i odpowiedzialność, a także, aby upewnić się, że zarówno państwa Europy Wschodniej, jak i państwa członkowskie Unii Europejskiej spełniają oczekiwania obywateli dotyczące korupcji.

Bułgaria usiłowała udowodnić, że wprowadziła reformy zarządzania funduszami Unii Europejskiej, aby uzyskać pieniądze zablokowane przez Unię Europejską. Podczas wyborów parlamentarnych

w lipcu 2009 roku utworzono nowy rząd, który doszedł do władzy dzięki programowi antykorupcyjnemu. W pierwszych miesiącach sprawowania władzy przez nowy rząd wiele spraw

o korupcję trafiło do sądu. W rezultacie Unia Europejska ogłosiła odblokowanie setek milionów euro. Wprowadzono również reformy urzędu celnego i straży granicznej, aby odblokować dodatkowe 600 milionów euro. Jednak powinno się jeszcze wprowadzić reformy mające ograniczyć korupcję polityczną oraz zorganizowaną przestępczość.

Niewielkie znaczenie kwestii wprowadzenia reform oraz okres niestabilności politycznej, który nastąpił po upadku rządu na początku 2009 roku, miały negatywny wpływ na działania antykorupcyjne w **Czechach**. Wynik Czech pogorszył się z 5,2 w 2008 roku do 4,9 w 2009 roku. Ostatnie oświadczenia rządu mające na celu ograniczenie niezawisłości sędziowskiej (w szczególności jeżeli chodzi o znane sprawy) oraz wciąż trwające zmiany kadr w specjalistycznych jednostkach policji również zmniejszyły skuteczność walki z korupcją. Czechy są jednym z kilku sygnatariuszy Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, którzy jej nie

ratyfikowały. Wynik uzyskany w 2009 roku wskazuje na potrzebę reform strukturalnych.

Przypadek **Grecji**, której wynik pogorszył się znacznie z 4,7 w 2008 roku do 3,8 w 2009 roku, jest szczególnie niepokojący. Wynik w 2009 roku świadczy o podjęciu niewystarczających działań antykorupcyjnych, długich opóźnieniach procesów sądowych oraz serii afer korupcyjnych w korporacjach, co z kolei wskazuje na słabości systemu. Słaby wynik Grecji pokazuje, że przystąpienie do Unii Europejskiej nie przekłada się automatycznie na ograniczenie korupcji. Potrzebne są natychmiastowe i ciągłe działania, aby upewnić się, że Grecja spełnia ogólnie przyjęte standardy przejrzystości i odpowiedzialności.

Wynik **Łotwy** pogorszył się z 5,0 w 2008 roku do 4,5 w 2009 roku, głównie z powodu znanych afer korupcyjnych oraz prób osłabienia krajowej agencji antykorupcyjnej przez poprzedni rząd w 2008 roku. Sprawą o korupcję, która przyniosła chyba największą szkodę, jest sprawa dotycząca dofinansowania lokalnego banku przez poprzedni rząd pod koniec 2008 roku. Dofinansowanie to przyniosło korzyści właścicielom banku, inwestorom oraz być może decydentom politycznym. Sprawa ta ostatecznie przyczyniła się do upadku łotewskiej gospodarki, co źle wpłynęło na działania rządu, w tym na zdolność do walki z korupcją.

Dzięki szerokiemu poparciu politycznemu oraz reformom instytucjonalnym wynik **Polski** poprawił się z 4,6 w 2008 roku na 5,0 w 2009 roku. Utworzenie urzędu ministra do spraw walki z korupcją, wzrost liczby śledztw przeprowadzanych przez Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz plan przyjęcia krajowej strategii antykorupcyjnej, nazywanej także „tarczą antykorupcyjną” to zasadnicze czynniki, które przyczyniły się do poprawienia percepcji korupcji. Te działania powinny być kontynuowane i wzmocnione.

Rumunia nie poczyniła żadnych postępów w działaniach antykorupcyjnych, o czym świadczy wynik IPK tego kraju. Szereg decyzji politycznych osłabił instytucje polityczne oraz przyczynił się do wzrostu zagrożenia korupcją od momentu rozpoczęcia negocjacji dotyczących przystąpienia do Unii Europejskiej. Wygląda na to, że jak na ironię członkostwo w Unii Europejskiej zmniejsza presję przeprowadzenia reform antykorupcyjnych. W rezultacie w Rumunii nastąpiło pogorszenie klimatu integralności publicznej, które odznacza się brakiem strategicznej koordynacji pomiędzy legislacyjnymi a instytucjonalnymi środkami antykorupcyjnymi.

Częste afery na tle seksualnym oraz opóźnione reakcje rządu, jak również problematyczne oświadczenia majątkowe czołowych polityków przyczyniły się do pogorszenia wyniku **Słowacji** z 5,0 w 2008 roku do 4,5 w 2009 roku. Innymi niepokojącymi kwestiami są: względna słabość wielu instytucji nadzorczych, surowsze prawa dotyczące prasy, często wprowadzane przez rząd ograniczenia mediów oraz organizacje pozarządowe.

Pozycja kraju	Pozycja kraju w regionie	Kraj w Terytorium	Wynik IPK 2009	Przedział ufności		Wykorzystane badania
				Granica dolna	Granica górna	
2	1	Dania	9,3	9,1	9,5	6
3	2	Szwecja	9,2	9,0	9,3	6
5	3	Szwajcaria	9,0	8,9	9,1	6
6	4	Finlandia	8,9	8,4	9,4	6
6	4	Holandia	8,9	8,7	9,0	6
8	6	Islandia	8,7	7,5	9,4	4
11	7	Norwegia	8,6	8,2	9,1	6
12	8	Luksemburg	8,2	7,6	8,8	6
14	9	Niemcy	8,0	7,7	8,3	6
14	9	Irlandia	8,0	7,8	8,4	6
16	11	Austria	7,9	7,4	8,3	6
17	12	Zjednoczone Królestwo	7,7	7,3	8,2	6
21	13	Belgia	7,1	6,9	7,3	6
24	14	Francja	6,9	6,5	7,3	6
27	15	Cypr	6,6	6,1	7,1	4
27	15	Estonia	6,6	6,1	6,9	8
27	15	Słowenia	6,6	6,3	6,9	8
32	18	Hiszpania	6,1	5,5	6,6	6
35	19	Portugalia	5,8	5,5	6,2	6
45	20	Malta	5,2	4,0	6,2	4
46	21	Węgry	5,1	4,6	5,7	8
49	22	Polska	5,0	4,5	5,5	8
52	23	Czechy	4,9	4,3	5,6	8
52	23	Litwa	4,9	4,4	5,4	8
56	25	Łotwa	4,5	4,1	4,9	6
56	25	Słowacja	4,5	4,1	4,9	8
63	27	Włochy	4,3	3,8	4,9	6
71	28	Bułgaria	3,8	3,2	4,5	8
71	28	Grecja	3,8	3,2	4,3	6
71	28	Rumunia	3,8	3,2	4,3	8